

NYHED

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Psykisk syge børn og unge fastspændes jævnligt

17. maj 2017

Det sker med jævne mellemrum, at et barn eller en ung mod sin vilje fastspændes til en seng på en af landets psykiatriske afdelinger. Det viser en netop offentliggjort rapport om børn og unge i psykiatrien fra Folketingets Ombudsmand.

Ombudsmanden besøgte sidste år 6 psykiatriske afdelinger for børn og unge. Under besøgene fik ombudsmanden udleveret 22 sager, hvor et barn eller en ung var blevet fikseret mod sin vilje. 7 af disse tilfælde angik børn og unge under 15 år. Sagerne viste også, at flere af fikseringerne havde strakt sig over mange timer. I 8 tilfælde havde barnet eller den unge således været fastspændt i over 8 timer.

"At fikserer et barn eller en ung er i sagens natur voldsomt indgribende. Derfor har jeg generelt anbefalet de psykiatriske afdelinger at have øget opmærksomhed på, at en patient efter psykiatriloven som udgangspunkt kun må tvangsfikseres kortvarigt", siger ombudsmand Jørgen Steen Sørensen. Ombudsmanden påpeger også, at børn og unge under 15 år ifølge reglerne i udgangspunktet slet ikke bør tvangsfikseres.

Forældre behøver ikke at tage stilling

Ombudsmanden har som en anden konsekvens af besøgene opfordret alle psykiatriske afdelinger til at informere forældre om, at de kan undlade at tage stilling til brug af tvang over for børn under 15 år.

På ombudsmandens tilsynsbesøg fremgik det, at flere afdelinger ønsker, at forældrene giver samtykke til at bruge tvang over for deres børn under 15 år, fordi forældrene på den måde også tager ansvar for en del af behandlingen. Men når forældre giver samtykke til f.eks. fiksering, bortfalder nogle af retssikkerhedsgarantierne i psykiatriloven, f.eks. beskikkelse af en patientrådgiver og muligheden for at klage. Derfor har ombudsmandens pointeret, at forældre skal informeres om, at de kan undlade at tage stilling til brugen af tvang.

Ombudsmanden vil drøfte en række af de problemstillinger, som tilsynsbesøgene har afdækket, med Sundheds- og Ældreministeriet.

NYHED

Yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

Områdechef Susanne Veiga, tlf. 33 13 25 12

Se temarapporten her

Se tidligere nyhed Ombudsmandens Børnekontor fokuserer på børn og unge i psykiatrien

FAKTA

Ombudsmandens tilsynsbesøg

- Ombudsmandens tema for tilsynsbesøg på børneområdet i 2016 var børn og unge i psykiatrien med fokus på
 - fiksering
 - inddragelse og medbestemmelse
 - undervisning.
- Som led i temaet besøgte ombudsmanden 6 psykiatriske afdelinger med 16 afsnit og 6 hospitalsskoler.
- Ombudsmanden besøger regelmæssigt offentlige og private institutioner, især hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed.
- Ombudsmanden gennemførte tilsynsbesøgene i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der bidrager med lægefaglig og menneskeretlig ekspertise.
- Formålet med ombudsmandens tilsynsbesøg er at bidrage til at sikre, at mennesker, der opholder sig eller bor i institutioner, bliver behandlet værdigt, hensynsfuldt og i overensstemmelse med deres rettigheder.
- Tilsynsbesøgene foregår både efter ombudsmandsloven og efter den valgfri protokol til FN's Konvention mod Tortur og Anden Grusom, Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf.
- Ombudsmanden har et særligt ansvar for at beskytte børns rettigheder efter bl.a. FN's Børnekonvention.

Fiksering

NYHED

- Børn og unge kan blive tvangsfikseret, når de er indlagt på psykiatrisk afdeling. Den psykiatriske afdeling må alene anvende bælte, hånd- og fodremme og handsker ved fikseringen.
- Børn og unge under 15 år kan også blive fikseret mod deres vilje, men med samtykke fra deres forældre.
- Både tvangsfiksering og fiksering iværksat mod den mindreåriges vilje, men med forældresamtykke, skal registreres i afdelingens tvangsprotokol.
- Tvangsfiksering bør i udgangspunktet ikke anvendes over for mindreårige under 15 år.
- Tvangsfiksering må som udgangspunkt kun anvendes kortvarigt. Derfor skal der foretages en lægelig vurdering af, om en tvangsfiksering fortsat skal anvendes 2-4 timer, efter at tvangsfikseringen er startet.
- Desuden skal der foretages en fornyet lægelig vurdering af, om en patient fortsat skal være tvangsfikseret, så ofte forholdene tilsiger det, dog mindst 3 gange i døgnet.